

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-572925-VII-713/07/JZ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00

Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *08/02/2010*

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Minister Sprawiedliwości

Prokurator Generalny

Warszawa

Wielu Lowcy Janie Ministerze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 stycznia 2010 r. Pana Zbigniewa Wrony, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości (ldz. DL-P-I-4020-1/10) w sprawie wyrażenia w możliwie najkrótszym terminie opinii o projekcie z dnia 19 stycznia 2010 r. ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy o Służbie Więziennej, uprzejmie informuję, że treść wielu sformułowanych w tym projekcie zmian budzi moje wątpliwości, zwłaszcza w zakresie ich zgodności z Konstytucją RP oraz Europejską Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Szereg zmian kłóci się też z wynikającą z przepisów Kodeksu karnego wykonawczego zasadą indywidualizacji w postępowaniu wykonawczym. Moje zastrzeżenia dotyczą w szczególności:

- braku kryteriów oceny występowania szczególnego zagrożenia życia lub zdrowia oskarżonego, świadka lub pokrzywdzonego (uzasadnienie do projektu również nie formułuje tych kryteriów oraz nie określa szacunkowej liczby osadzonych, którzy będą objęci szczególną ochroną);
- ujęcia w sposób szeroki (wieloznacznym) - także w świetle obecnie obowiązujących przepisów Kodeksu, np. art. 102 i 103 k.k.w. - nałożonych na skazanego/ tymczasowo aresztowanego obowiązków oraz ograniczeń w zakresie korzystania z praw (przy użyciu m. in. sformułowań: „stała kontrola”, „stała opieka psychologiczna”, „stały nadzór”);

możliwości stosowania wobec skazanego/ tymczasowo aresztowanego podlegającego szczególnej ochronie - najsurowszych rygorów izolacji więziennej, przewidzianych dla tzw. więźniów najbardziej niebezpiecznych, o których mowa w art. 88a § 2 k.k.w., nawet jeśli nie stwarza on poważnego zagrożenia społecznego albo poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa zakładu/ aresztu;

- obejmowania skazanego/ tymczasowo aresztowanego szczególną ochroną na czas nieokreślony, bez uprzedniego wyrażenia przez niego na to zgody;

- braku określenia kryteriów, według których osoba przebywająca na terenie jednostki penitencjarnej w związku z utrzymywaniem kontaktu z osadzonym szczególnie chronionym podlega obowiązkowej kontroli osobistej i bagażu.

W mojej ocenie, celowość wyodrębnienia w Kodeksie karnym wykonawczym kategorii skazanych/ tymczasowo aresztowanych szczególnie chronionych może budzić wątpliwości. Obowiązujące obecnie przepisy w zupełności wystarczają dla zapewnienia tym osadzonym bezpieczeństwa osobistego. Do ich realizacji potrzebna jest dobra współpraca sądów i prokuratur z więziennictwem, przestrzeganie w pracy penitencjarnej zasady indywidualizacji w postępowaniu z osobami pozbawionymi wolności, właściwy nadzór nad pracą służb penitencjarnych, ochronnych i medycznych, dobre rozpoznanie środowiska i nastrojów osadzonych oraz zwiększenie w zakładach karnych i aresztach śledczych zatrudnienia na etatach wychowawców, psychologów i psychiatrów.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie proszę Pana Ministra o rozważenie potrzeby podejmowania inicjatywy ustawodawczej we wskazanym zakresie albo spowodowanie przekazania projektowanych zmian w ustawie Kodeks karny wykonawczy do szerokiej konsultacji środowisk naukowych i praktyków.

*Zawsze zgrany nam
pan Bohanowski*